

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.
gegužės
24 d.
Sekmadienis
Nr. 42 (1025)
KAINA 15 KAP.

EINA NUO 1948 M

Mūsų gražiojo rajono darbo žmonės mėgsta dainą ir meną, turi puikias tradicijas ir papročius, kurie dabar atgaivinami, suteikiant jiems socialistinį turinį. Tradicija mūsų rajone tapo dainų šventės, kurios kiekvienais metais į Anykščių šilėlį sukviečia šimtus dainininkų ir šokėjų, tūkstančius anykštėnų ir kaimynų.

Daugelis galėjo praktiškai įsitikinti, kaip įdomiai praeina masinės priemonės, kaip jose masiškai dalyvauja darbininkai, kolūkiečiai, tarnautojai ir darbo in-

teligentijs. Tai rodo, kad mūsų rajone yra puikių saviveiklininkų ir gerų organizatorių vietose. Visų pripažinimo susilaukė „Lenino keliu“ ir „Svyturio“ kolūkių saviveiklininkai, Anykščių Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos liaudies šokių šokėjai ir kiti rajono meninės saviveiklos kolektyvai, sėkmingai pasirodę Dainų šventėje festivalyje praėjusiais metais. Meninė saviveikla auga ir tobulėja, kyla jos meninis ir idėjinis lygis, didėja ir žiūrovų reikalavimai. Džiugu, kad mūsų saviveiklininkai nugali ir rimtas kliūtis, sunkumus, kuriuos kartais tenka patirti dirbant vietose. Labai gerai įspūdį paliko ir šių metų meninės saviveiklos apžiūra, kurios rezultatai neseniai buvo paskelbti spaudoje. Daug žadantis yra kolūkinio kaimo švyturys — „Lenino keliu“ kolūkio saviveiklos kolektyvas, kolūkio choras, kurio dainuojamos dainos skamba labai efektyviai. Atrodo, kad šis kolektyvas, ateityje rimtai dirbdamas, galėtų išaugti iki profesionalų lygio. Ne mažą yra nuveikę Skiemonių kultūros namų, Anykščių valsveinių fabriko „Anykščių vynes“ ir kiti saviveiklos kolek-

tyvai.

Šiandien „Kolektyviniame darbe“ skelbiama Anykščių rajono Dainų šventės-festivalio, įvyksiančio š. m. birželio 21 d. Anykščių šilėlyje, programa. Ruošiantis rajono Dainų šventei-festivaliui jau yra atliktas kai kuris darbas. Tačiau to dar nepakanka. Dabartiniu metu saviveiklininkai, kolūkių valdybos, įstaigų, įmonių ir organizacijų vadovai turi dėti visas

RUOŠKIMĖS DAINŲ ŠVENTEI • Talkininkas iš Ukrainos

K. ZULONAS

Anykščių rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas

praeities ir mūsų liaudies pasakų bei grožinės literatūros kūrinių tematika.

Dainų šventėje bus leidžiama pasirodyti geriausiems saviveiklos kolektyvams su meninėmis agitbrigadomis, kolektyvinėmis savos kūrybos dainomis ir šokiais, seniems saviveiklininkams, geriausiems kaimo kapeloms ir kitiems geriausiems saviveiklininkams. Reikia kovoti dėl aukšto meninio ir idėjinio lygio saviveikloje.

Dainų šventės festivalio dalyviai kviečiami aktyviai dalyvauti liaudies žaidimuose, gegužinėje — masinėse vaikų tynėse, paparčio žiedo ieškojime. Daug žaidimų numatoma organizuoti iš tradicinės lie-

tuvių liaudies šventės Joninių papročių, nes kartu su Dainų švente bus švenčiamos ir Joninės. Vakare Anykščių šilėlio prieglobstyje, Sventosios pakrantėse, suliepsnos laužai, pasirodys flotilijos, padangės nušvies dirbtinės žvaigždės — bus linksma ir gera, atgims Anykščių šilėlis jaunystėje.

Visi kolūkiai, įmonės, vidurinės ir septynmetės mokyklos, stambiausios įstaigos ir kultūros namai turi atsiųsti savo saviveiklininkų delegacijas į rajono Dainų šventę-festivalį. Tegul plačiau skamba dainos apie brangiąją Komunistų partiją po mūsų laukus, tegul jas dainuoja ir jauni, ir seni, tegul dar plačiau bujoja mūsų menas.

Slemet rajono kolūkiečiai sodina žymiai daugiau kukurūzų kvadratinio-lizdinio būdu. Padėti įsivinti kukurūzų sodinimą mašinomis, atvyko į talką Ukrainos TSR Nikolajevos srities Pervomaisko rajono Ordžonikidžės vardo kolūkio mechanizatorius Ivanas Vasiljevičius Savranskis.

Redakcijos darbuotojas kreipėsi į drg. Savranskį, prašydamas papasakoti, kodėl „SKG-6“ nenorėjo „klausyti“ mūsų mechanizatorių.

— Pirmausia — mašinos blogai sukomplektuotos, — papasakojo drg. Savranskis. Kukurūzų sėkla gauta stambi, o sodinimo angos mažos. Čia kalta RTS. Ji turėjo aprūpinti mašinas atitinkamų diskų komplektais. Be to, ir su daugeliu kitų trūkumų mašinos pateko į kolūklus.

Reikia keletą žodžių pasakyti ir apie mechanizatorius. Netenka abejoti, kad „Bolševiko“ ir „Tarybų Lietuvos“ kolūkiai kitais metais su mašinomis be vargo sodins kukurūzus, nes ten mechanizatoriai labai atidžiai mokėsi, aiškinosi visus nesklandumus. Bet „Kibirkštės“, „Laisvo artojo“ ir keletos kitų kolūkių mechanizatoriai nenori įsivinti naujosios technikos.

Puikų neišdildomą įspūdį padarė man gražus Anykščių kraštas.

MORDVIŲ ATSR. Svarbią vietą TSKP XXI suvažiavimo nutarimų propagavimo darbe Saransko elektrolėmpų fabriko partinė organizacija skiria vaizdinei agitacijai. Daugelis stendų, plakatų, fotovitrinų, diagramų vaizdžiai rodo šalies ūkinės ir kultūrinės statybos užmojus. Vaizdinės agitacijos priemonių paruošimo darbe aktyviai dalyvauja fabriko komunistai ir komjaunuliai.

Nuotraukoje: ruošama vitrina.

LKP RAJONO KOMITETE

Dėl agitacinio-masinio darbo pagerinimo „Laisvo artojo“ kolūkyje

LKP rajono komiteto biuras apsvarstė „Laisvo artojo“ kolūkio agitkolektyvo darbą.

Kolūkyje yra 10 agitatorių: tai fermų darbuotojai, brigadininkai, raštinės tarnautojai. Kaip paaiškėjo iš prašymo, agitatoriai jokio agitacinio-masinio darbo nedirba, o kolūkio partinė organizacija, kurios sekretoriumi yra kolūkio pirmininkas Bačiulis, jiems nevadovauja. Agitatorių darbas neplanuojamas, partinė organizacija nė karto nesvarstė šio klausimo susirinkime, nenukreipė agitatorių veiklos TSKP XXI suvažiavimo nurodyta linkme. Septynmetio užduotys nepropaguojamos. Daugelis kolūkiečių net nežino, už kokius gamybinius re-

dikius kovojama šiais metais.

Kolūkiečiai prisiėmė socialistinius įsipareigojimus pirmiesiems septynmetio metams. Tačiau jų beveik niekas nebeprisimena. Labai apleista vaizdinė agitacija. Agitatoriai galėjo bendromis jėgomis paruošti diagramas, stendus, vaizdžiai pasakojančius apie kolūkio gamybos kilimą, ateities planus. Tačiau partinės organizacijos sekretorius šiais klausimais nesirūpino.

„Laisvo artojo“ kolūkio kolūkiečiai domisi kitų, pirmaujančių mūsų rajono kolūkių žemdirbių gyvenimu, jie norėtų pamatyti įžymesnes respublikos vietas, pabuvoti Kauno HES statyboje. Deja, tokios galimybės

jiems nesudaromos. Kolūkio pirmininkas Bačiulis neranda reikalo rengti ekskursijas, nors pats dažnai be tikslo važinėja po respublikos miestus su kolūkio automašina.

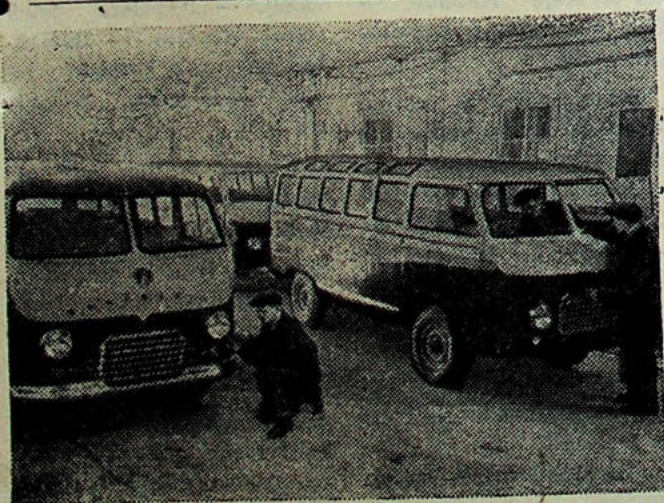
Kolūkyje yra klubas, kuris yra tose pačiose patalpose, kur ir raštinė. Čia irgi vyrauja didžiulė netvarka. Nematyti jokių mobilizuojančių plakatų ar šūkių, kurie primintų, kokius didžiulius uždavinius turi atlikti tarybiniai žmonės šiame septynmetyje.

Net sieninis laikraštis kolūkyje neišleidžiamas. Nėra Garbės lentos.

Kolūkio pirmininkas, partinės organizacijos sekretorius Bačiulis nežino tikros padėties kol-

ūkyje, kai kuriose laukininkystės brigadose ištaisais pusmečiais nesilanko. Brigadininkams dažnai iškyla klausimų, kurių jie nepajėgia išsiaiškinti vietoje. Į pagalbą turėtų ateiti kolūkio pirmininkas. Tačiau jis nežino kelio į šias brigadas, atitrūko nuo kolūkiečių masių ir vadovavimo valdybos veiklai.

Partijos rajono komiteto biuras už nusišalinimą nuo vadovavimo kolūkinei gamybai, agitaciniam-masiniam darbui partinės organizacijos sekretorių Bačiulį nubaudė partine bausme ir įpareigojo artimiausiu laiku ištaisyti esamus trūkumus.

LATVIJOS TSR. Rygos autobusų gamykla pradėjo serijinę mikroautobusų RAF-8 „Spriditis“ ir RAF-10 „Festival“ gamybą. Autobusų talpa — 8—10 keleivių, maksimalus greitis 80—90 km per valandą. Per septynmetį numatoma naujųjų autobusų gamybą padidinti penkis kartus.

Nuotraukoje: autobusų surinkimo skyriuje. E. Jasenovo (TASS) nuotr.

TARYBINĖ STATYBA

VĖJAIS ŽODŽIŲ NEMĖTYKITE

Nemažai mėsos ir pieno produktų pagaminti šiais metais įsipareigojo Trumbatiškio apylinkės kolūkiai. Petro Cvirkos vardo ir „Kelias į komunizmą“ kolūkių kolūkiečiai artimiausiais metais nutarė žymiai padidinti gyvulių skaičių, išplėsti kiaulių fermas, pakelti karvių produktyvumą. Štai keletas skaičių iš „Kelio į komunizmą“ gyvulininkystės darbuotojų įsipareigojimų: 100 ha žemės naudmenų pagaminti 37 cnt mėsos, primelžti 149,6 cnt pieno, o iš kiekvienos karvės — vidutiniškai po 2000 litrų. Kaip matome, užmojai dideli ir sveikintini. Tačiau kaip jie įgyvendinami, kaip kovojama už jų savalaikį įvykdymą?

Šį svarbų klausimą Trumbatiškio apylinkės DZD Tarybos vykdomasis komitetas ir pateikė svarstyti eilinei Tarybos sesijai. Dar prieš sesiją

žemės ūkio nuolatinės komisijos nariai lankėsi abiejų kolūkių fermose, stebėjo gyvulių priežiūrą, kalbėjosi su melžėjais, kiaulininkėmis, tikrino jų darbą. Todėl ir sesijoje klausimas buvo svarstomas dalykiškai, išsamiai, ir kritiškai.

Kaip paaiškėjo iš zootechnikų drg. drg. Stankevičiaus ir Senvaičio pranešimų, o taip pat iš kalbėjusių deputatų ir fermų darbuotojų pasakymų, socialistinių įsipareigojimų vykdymo eigoje iki šiol yra dar nemaža trūkumų, kai kuriose šakose jaučiamas produktų gamybos sumažėjimas. Per praėjusių metų penkis mėnesius pieno iš kiekvienos karvės buvo gauta 20 litrų daugiau, negu

per tą patį šių metų laikotarpį. Tai reiškia, kad karvių produktyvumas sumažėjo, priežiūra, šėrimas irgi blogesni.

Kodėl taip pastebimai pablogėjo ūkiniai reikalai? Deputatų nuomone, todėl, kad blogai organizuojamas darbas fermose. Kas kaltas, kad vėlai buvo sukergtos veislinės kiaulės, ir šiuo metu mažas paršelių skaičius? Kas kaltas, kad tik 47 karvės yra apsiveršė avusios, o kitos dar užtrūkusios? Aišku, kad zootechnikas drg. Senvaitis, kuris silpnai vadovauja fermų darbui, nepadedą fermų darbuotojams.

Kolūkyje seniai galvojama apie karvių bandos gerinimą ir didinimą. Bet visa tai žo-

džiais ir palieka. Fermose nevedama jokia karvių produktyvumo apskaita, netikrinamas atskirai kiekvienos karvės pieno kiekis ir riebumas. Todėl gera ar bloga karvė, čia sprendžiama tik iš gyvulių kūno stovio.

„Kelias į komunizmą“ kolūkiečiams gresia pavojus sužlugdyti ir mėsos gamybą. Kaip pažymėjo sesija, kiaulės šiuo metu atrodo ne kaip. Pagal užsibrėžtus planus kolūkiui reikia žymiai padidinti veislinių ir vienkartinę paršavedžių skaičių.

Panaši padėtis yra ir P. Cvirkos vardo kolūkyje.

Apylinkės Tarybos sesija įpareigojo abiejų kolūkių valdybas, zootechnikus ir fermų vedėjus iš pagrindų pagerinti darbą vykdančių socialistinių įsipareigojimų mėsos ir pieno produktų gamybos klausimu. Nuolatinė žemės ūkio komisijai pavesta reguliariai tikrinti fermų darbą ir apie rezultatus kas mėnesį informuoti apylinkės vykdomąjį komitetą.

Z. Mikšys
Rajono vykdomojo komiteto
vyr. inspektorius

Septynmečio faktai ir skaičiai

PIENO PRODUKTAI

1957 metais Lietuvoje vidutiniškai iš kiekvienos karvės buvo primelžta po 2.110 kg ir 100 ha naudmenų pagaminta po 319 cnt pieno, o pernai — atitinkamai po 2.127 kg ir daugiau kaip po 360 cnt pieno. Paskutiniaisiais buržuazijos valdymo metais Lietuvoje vidutiniškai iš karvės per metus buvo primelžiama po 1.400 kg, o 1938—1939 metais 100 ha naudmenų buvo pagaminta po 270 cnt pieno. Prekinės produkcijos išaugimą Tarybų Lietuvoje ryškiai patvirtina ir šis faktas: pernai valstybė supirko 546.000 tonų pieno, kai tuo tarpu pačiais produktyviausiais — 1938 metais „Pieno centras“ supirko tik apie 500.000 tonų.

Kiekvienais septynmečio metais respublikos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose didės gyvulių banda, kils jų produktyvumas. Todėl ir įsipareigojimai 1965 metais pagaminti 100 ha naudmenų 575 cnt pieno, primelžti iš karvės 3.000 ir daugiau kilogramų pieno bus žymiai anksčiau įvykdyti. Dešimtys kolūkių ir šimtai melžėjų šiuos rodiklius viršija jau dabar.

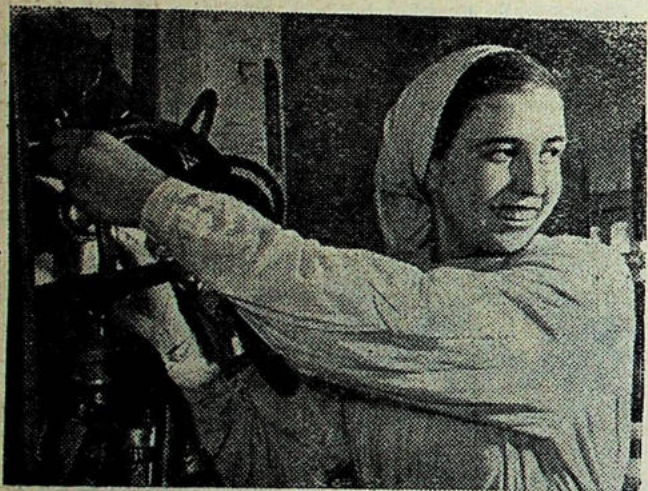
Augant pieno gamybai darbo žmonės gauna vis daugiau pieno produktų. Krautuvėse dabar yra žymiai daugiau įvairių sūrų, varškės, grietinės, sviesto. Pernai buvo pagaminta beveik 18.600 tonų sviesto. O per septynmetį, kaip parodyta piešinyje, sviesto gamyba padidės 1,7 karto.

UZKARPATĖS SRITIS. Verchne—Chorticho rajono Iljičiaus vardo kolūkio kolūkiečiai nutarė pagaminti šiais metais po 1000 centnerių pieno kiekvienam 100 ha žemės naudmenų. Įsipareigojimai sėkmingai vykdomi. Geriausiai darbuojasi melžėja Svetlana Blizniuk. Ji pasižadėjo iš 20 karvių primelžti po 3200 kg pieno.

Nuotraukoje: melžėja Svetlana Blizniuk.

A. Krasovskio (TASS) nuotr.

VIENAS LAUKE — NE KARYS

Ne kartą Joną Žibą girdavo žiūrovai: — Matai, kaip puola. O, kaip gudriai apšauna priešininką...

Ir jaunas futbolininkas, girdėdamas pagyras, pradėjo, kaip sakoma, riesti ragus.

Žiūrėk, pasiūlo kaimynai ar tolimesni sportininkai sužaisti rungtynes. Sporto komiteto darbuotojai kreipiasi į Žibą. O tasai, išdidžiai pakėlęs galvą, atšauna:

— Neturiu laiko. Nežaisiu.

Zino draugai, kad jam ir laiko užtenka, ir noro nestinga, tik tuščias išdidumas trukdo.

O futbolo aikštėje jis jaučiasi lyg savame kieme: dažnai netaktiškai elgiasi su priešininkais, prieštarausia teisėjo pastaboms, kolioja draugus, žodžiu, vaizduoja nepakeičiamą žaidėją. Kai po kėlinio žaidėjai susirenka aptarti klaidų ir pareiškia draugiškas pastabas, Žibas ne juokais įsižeidžia:

— Ne jūsų reikalas. Nepatinku—galiu nežaisti.

Taip buvo ir praeitą sekmadienį. Po pirmojo kėlinio su Panevėžio komanda, neklausydamas draugų pastabų, jis pradėjo koliotis, įžeidinėti net žiūrovus, kurie atėjo pasikalbėti su futbolininkais.

Reikia pasakyti, kad ne vienas Žibas vaizduoja nepakeičiamą žaidėją, nedraugiškai elgiasi su futbolininkais ir jų vadovais. Atsiranda ir daugiau tokių, kuriuos su didžiausiu nuolankumu tenka prašyti į rungtynes. Bet jiems verta prisiminti, kad vienas lauke — ne karys. Tik draugiškas komanda nugalės visas kliūtis. Kolektyvo garbė — kiekvieno sportininko garbė.

R. Karanauskas

Ant klemo kūrenasi ugnis. Aprūkusiame puode verda skysta tyrėlė ir keilios bulvės. Slaplos malcos smilksta, šnypščia, ir ugnies liežuviui nenoriai lažo puodo dugną, kol pagaliau užgesa. Pražilus senutė žvelgia į blėstančias žarlas, ir galios ašaros blizga jos akyse. Lygiai taip, kaip ugniakuro šiluma, mažėja, blėsta jos jėgos. Jos sveltata...

O prisimena, ji buvo greitai ir vikri. Būdavo, plūša nuo ryto lig tamsos laukuose, o atskubės namo — vėl rūpesčių nemierybės. Tai numezgti, tai suadyti. Ka nors reikia. Čia klaukės žvgygauja, ten karvės mūkia. Bėk tikrai ir su spėk visur. Taip ir tekėjo metal, lyg šaltinėlyje vanduo. Dėjo Marijona pinigėlių prie pinigėlio, krovė, kaip sakoma, kraitį. Bet kartą brolis Antanas pareiškė:

— Vestis galvoju... Tai gi, namą patvarkyti reikėtų. Padėsi gal. Amžių galėsi po viena pastogę nugyventi.

Kaipgi broliui neištęsi pagalbos rankos? Ir pinigų, ir darbu padėjo Marijona lopyti šelmyninį avilį. Antanas apsisvedė. Pasipylė

lyg žirnių valkučiai, ir marti Liuda be jokių pasakė:

— Kad prie mūsų stalo valgai, tai ir vaikus turi prižiūrėti.

Ir supo Marijona ant savųjų rankų Palmą ir Juozuką, Algį ir Violę. Laiminga jina! Jautėsi, matydama krykščiančius brolių vaikus. Netgi savąją lalmę pamiršo. Paseno, pražilo lyg sodo obelis.

Ir štai vieną dieną marti išdėstė savo mintis Marijonai:

— Patl mums neberelkalinga. Vaikai išaugo, o tu dirbti nebegali. Keliauk sau, kur nori. Negadinsi duonos...

— Bet juk čia mano namai. Kartu su Antanu statėm, — mėgino aiškintis Marijona.

— Nutilk, — užriko Liuda. — Kai tu sėdėsi namuose, tai mane vers kolūkyje dirbti. O be tavęs aš suksiu slavamąją, rinksiu rubliukus ir gyvensiu kaip ponla.

— Išėik tu iš namų geruoju, — sugraudė ir brolis Antanas. — O ne — tai išmėtysiu viską!

Su skaudančia širdimi ir ašarom akyse Marijona tu-

rėjo palikti tėviškę. Bet neilgam. Tarybiniai įstatymai saugoja jos, kaip ir kiekvieno darbo žmogaus, teises. Anykščių rajono liaudies teismas išsprendė Marijonos likimą. Buvo padalintas namas pusiau ir Marijonai Atkočiūtei leista gyventi jo pietinėje dalyje, o Antanui Atkočiui — priešingoje.

— Nieko nebus! — įpykęs slautėjo Antanas. — Mes tave, ragana, išvysime kitu būdu.

Brolis ir marti pradėjo sudarinėti nepakenčiamas gyvenimo sąlygas Marijonai. Jai uždraudė virti valgi virtuvėje. Tuo tarpu jos kambaryje nei pečiaus, nei krosnelės nėra. Visą žiemą senutė turėjo šalti, o valgi virti ant aslos ar lauke.

— Vis vien tave išvysim, — grąšino brolio žmona ir slundė savo vaikus: — Iškolokit ją. Priterskit puodus.

Ir, žiūrėk, primokyti vaikai numėto nuo tvorelės jos išdžiaustytus drabužius, ištepa švairius indus, o kartais net ją pačią apdrabsto purvais.

Pats brolis užvertė koridorių duris ir miltų mai-

šais, statinėmis, kad sesuo negalėtų atverti durų. Marijona buvo priversta laiptoti pro langą. Tikrai kaimynų sugėdintas, jis pratuštino koridorį, bet taip, kad pro duris vos-vos galima išlikti. Daugiau jis nė negalvoja atkraustyti, ir Marijona negali įsinešti neseniai nupirkto stalo ir kitų didesnių daiktų.

— Ot, ir turėsi išėiti iš namų, — trypčioja prieš seserį Atkočius. — Dar lubas nuo tavo kambario išplėšiu. Jos mano, pasoglinės.

Ir lipa jis ant aukšto, nuardo koklį lentą ir patenkintas šaiposi:

— Ot, ir nieko negali tu man padaryti...

Žiūrį į tokį vyrą, nuplūkusį ir pražilusį, keturių vaikų tėvą, ir darosi apmaudu. Kaip jam negėda kelti ranką prieš savo tikrą seserį, kuri padėjo jam gyventi, augino ir prižiūrėjo jo vaikus? Turėtų dar jis duoti jai duonos kashn, apavą ar drabužį, o dabar ir pastogę nori atimti. Ar gi visuomenė nepasmerks jo?

Alf. BRIEDIS
(„K. d.“ koresp.)
„Kibirkštės“ kolūkis

„Išėik iš namų...“

Fabriko ansamblis

Azerbaidžano TSR. Bakū leitenanto Smidto vardo fabriko dainų ir šokių ansamblis yra vienas geriausių respublikoje. Jis dalyvaus Azerbaidžano literatūros ir meno dekadaje Maskvoje.

Nuotraukoje: ansamblis išpildo šoki „Chlopok“ iš slutos „Azerbaidžan“. Priešakinėje planėje — technikė Adila Alijeva. M. Redkino (TASS) nuotr.

Antanas SLIZYS

BALTARANKĖ

Prie romantiškųjų valandas praeid, šlifuoti gatvę bėgi vakarais, Džais patepti lūpų nesigėdi Ir susitikti dar kai ką dairais...

Ziūr, žiopsai... Tačiau statybų sienų, Didžiųjų darbų aplinkui nematai, Šiltai prasnaudus visą gražią dieną, Naktim pro langą žvalgždeles skaltai.

Ir dar didesnę už anas valzduoji, Kurios dvi normas dirbo fabrike. Bet jų vertės nė lašo neatstoji, Jei tu galvoji pasilikti tokia.

Alf. BRIEDIS

O KAS?

O kas
Kasas supynė
Svyruoklės šermukšnelės?
— Pavasarinis vėjas,
Rytelį ankstų kėles.

O kas
Ant pievų, klonių
Paklojo žalią kilmą?
— Pavasarinė saulė,
Paskleidus galvą šilumą.

O kas
Laukų artojus
Viljoja tiesl vagą?
— Geresnio derliaus viltys,
Kurios krūtinėj dega.

(Tęsinys iš Nr. 41(1024))

Vokiečiai atakuoja. Zalsva grandinė išsipykė iš miško, greitai artėja. Kažką šaukia leitenantas Gužinskas. Tur būt, komanda. Bet ji čia nereikalinga. Jau savaitė, kai jie atmušinėja atakas. Įprato.

Iš miško išneria tankas. Blogiau. Su automatu ne ką prieš jį paveiksi. Bet jie tyli. Tyli ir stebi, kaip atstumas tarp jų ir atakuojančių mažėja. Omai tankas staiga pasisuka. Ir tik dabar jie išgirsta savo pabūklų gaudesį. Tankas blaškos, ir matosi, kaip perkirstas vikšras išsikloja dirvoje. Paskui pro šarvų plyšius sužybioja liepsnelės.

O vokiečiai artėja. Artėja šaudydami. Kulkos švilpčioja apie ausis, graibsto purvą prieš apkasus. O jie tyli. Tyli ir laukia. Nes, jei jie pa-

MIRTIES KALVA

(Fragmentas iš apysakos „Rūsčios dienos“)

leistų ugnį iš toliau, vokiečiai priprastų prie jos. Tat išbandyta.

Vokiečiai čia pat. Galima įžiūrėti net veidus.

Ir dabar prabyla Mirties kalva. Ant šokinėjančio kryptuko sumirga vokiečiai. Julius spaudžia gaiduką, paskui čiumpa granatą, lošteri ir sviedžia į vokiečius.

Mūšis rimsta. Likę po atmuštos atakos sveiki ir lengvai sužeisti vokiečiai ritasi atgal. Vieni, slapstydami sprogimų duobėse ir tarp saviškių lavonų vogčia sėlina, kiti, pametę paskutinius proto likučius, tiesiog bėga į pamiškę; juos pasirinktinai skina snaiperiai ir šauliai. Au-

Kai oro temperatūra pakilo iki 18–20 laipsnių šilumos, Anykščių prekybos tiekimo viršininkai nutarė:

— Spauskim į bazę šiltų baltinių parvežti. Dabar tai tikriausiai be jokių pastangų gausim.

Gavo. Lentynose apati-

nių baltinių — kiek nori. Bet varotojas įkyrus. Duok jam sportinių marškinėlių, ir baigta.

— Nėra, — kantriai atsakinėja pardavėjos.

— Tai kada gi bus?

— Gal rudenio sulauksim.

„Karštas dušas“ linki iš-

Dėdės, neterškit upelio!

Aldutė kartą girdėjo, kai tėtė mamytė sakė:

— Tai papuošalą mieste turėsime — Šaltinio upelį užtvėns ties tiltais. Žiūrėk, skalbinių nebeplauk, uždrausta.

Aldutė irgi savo kaspinėlių upelyje nebeplauka, ji juk supranta, kas galima ir kas ne. Ji — pionierė.

Tik dėdės iš „Spartako“ fabriko ramiausiai ir toliau teršia Šaltinio upelį. „Mat, jie jau tikriausiai nebe pionieriai ir jiems galima nevykdyti tai, kas nutarta“, — galvoja Aldutė.

Pastaciūs Ubagevičiaus gatvėje prie tilto užtvanką, čia pakyla vanduo, bet jis grožio netekia, kaip sakė Aldutės tėvelis, o atvirkščiai, žmonės, gyvenantieji netoli tos upelio vietos, langų atidaryti negali, nes nuo upelio sklinda balsi snarvė.

Dėdės iš „Spartako“ seniai šneka:

— Išsikelsim į naujas patalpas, ir upelis bus švarus.

Bet jau kellamas kelinis metal. Kol dar nebuvo užtvankos, buvo pusė bėdos. Bet dabar, ypač šilto-

mis pavasario dienomis, prie upelio artyn neprieisi, nosį laužia.

Argi dėdės iš „Spartako“ negalėtų iškasti srutų surinkimo duobę ar šulinį, o iš ten srutas išvežti už miesto?

A. Salys

Degtindario dejonės

Jei dar yra mūsų rajone mano buvusio verslo brolių, tai aš, garsus Būkūnų apylinkės Jakubeliškio kaimo degtindaris Anicetas Staikūnas, atsisveikindamas duosiu kai kuriuos patarimus.

Broliai degtindariai! Ilgą laiką variau krūminę, buvau įsitaisęs modernų bravorėlį, bet viską išdavė, pirmiausiai, sava nosis. Pamėlynavo nelaboji, o visi tuoj ir ėmė šaukti: „Va, degtindaris Anicetas tūblina“. Taigi, vaikičiokite apsilipdę nosį pleistru, nes kitaip ir jus atpažins.

Kai ateis milicijos įgaliotinis, nesiūlykite

radingiems tiekėjams vidurvasarį pavaikšioti kailinuoletims, o žiemą — su sportinėmis kelnaitėmis ir

marškiniais. Gal tuomet jie supras, kad žiemą reikalinga šiltų, o vasarą sportinių marškinų. P. PILKIS

Pakliuvo...

Per patį žuvų nerštą Burbiškyje susitiko du pažįstami: Devindaus, kas ir Rukša.

— Ech, žuvelės Anykštoje — net tiršta, — pasigardžiavo Rukša.

— Ir stambios, — pritarė Devindauskas.

Abu apsidairė, ar kas nesiklauso, susimirkėjo ir išsiskyrė.

Vakare abu jau slampinėjo palei Anykštą. Tylutėliai užmetę statomąjį tinklą, nusišpiovė

per kairįjį petį (kad laikmikiš geras būtų) ir spruko namo.

Rytojaus dieną jie žuvies sugavo. Bet... ir juos gamtos apsaugos inspektorius sugavo. Sugavo ir po 200 rublių „premiavo“. O kad daugiau nekiltų noras brakonieriauti — ir tinklą atėmė.

Pakliuvo balandėliai, ką ir besakyti.

M. Cėrenas

„Karštam dušui“ atsako

„TĖVELIO SŪNELIS“

Apie tai, kad Dabučinskas Vytautas mažai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ Nr. 31 (1014).

Kolūkių valdyba šį reikalą apsvairstė ir Dabučinską griežtai įspėjo. Dabartiniu metu jaunulis kolūkinėje gamyboje dalyvauja kiekvieną dieną.

A. GRIGAITIS

M. Melnikaitės vardo kolūkių pirmininkas

„PIKTŽOLĖS“

Taip pavadintoje žinutėje, išspaudintoje „Kolektyvinio darbo“ Nr. 31 (1014) buvo rašyta, kad Cerniachovskio vardo kolūkyje jaunimo pasilinksminimo metu kėlė triukšmą ir ardė viešąją tvarką girti paaugliai Vaitiekūnas, Sarskus, Baublys ir Bagdonas.

Pranešu, kad buvo rašyta teisingai. Sie jaunuliai, o taip pat ir jų tėvai įspėti.

pą kraujo burbuliukai ant lūpų rodo, kad jis gyvas. Julius tįpteli apie neštuvus tūpčiojan- tį felčerį už rankovės, kimiai išspaudžia:

— Kaip?

— Atrodo, gyvens...

Julius pasilenkia prie neštuvų. Stasys kvėpuoja trūkstamai, ir su kiekvienu atsikvėpimu kraujo burbuliukai lūpų kampuose tai pasirodo, tai vėl išnyksta. Pusiau praviros akys susidrumstę. Ant išrajosios kaktos prilipusi gelsvų plaukų sruogelė. Julius žiūri į draugą ir junta, kaip kartus gumulas įstringa gerklėje. Jis skubiai atsitiesia ir

sausomis akimis įsisiurbia į felčerį:

— Tikrai... gyvens?..

— Gyvens, gyvens, — kūprindamasis ir ragindamas sanitarus, sumišai niurna felčeris.

Kačinską nuneša. Julius pasiveja felčerį, sustabdo.

— Tu man tikrai pasakyk. Aš turiu parašyti...

Balsas maldauja ir prisilėgta. Tat paveikla felčerį. Jo išvargusių veidu nuslenka šešėlis. Jis kilsteri kaltas akis į Julijų ir tyliai atsako:

— Aš, brolau, ir pats tikrai nežinau... (Nukelta 1 4 psl.)

K. KAIRIOKSTIS

Pranešimas

APIE SEJOS EIGĄ IR PIENO PRIMELZIMĄ
RAJONO KOLUKIUOSE 1959 M. GEGUŽES 20 D.

Užimamoji vieta	Kolūtkio pavadinimas	Pasodinta bulvių proc.	Pasėta kukurūzų proc.	Primelzta pieno per dekadą iš karvės litr.	Primelzta pieno per dekadą 100 ha naudme- nų cent.
1.	„Zalgiris“	*	*	97	5,7
2.	„Pergalė“	*	*	87	7,4
3.	„Bolševikas“	*	*	80	6,7
4.	„Lenino keltu“	*	*	78	6,8
5.	„Svyturys“	*	*	77	7,1
6.	„Ateltis“	*	*	68	5,1
7.	„Puntukas“	*	*	55	4,3
8.	„Sklemonys“	*	*	37	2,9
9.	„Tarybų Lietuva“	*	*	30	2,1
10.	„Naujas gyvenimas“	*	85,7	71	3,9
11.	„Už taiką“	*	75,0	81	5,7
12.	„Anykščių šilelis“	*	37,5	106	12,5
13.	„Tarybinė žemė“	*	33,3	38	3,1
14.	„Svėdasai“	88,7	29,0	61	4,3
15.	Puškinio vardo	88,2	*	36	2,0
16.	M. Melnikaitės v.	87,5	*	43	3,3
17.	„Draugystė“	87,5	—	108	10,5
18.	„Laisvas artojas“	85,0	62,5	56	4,0
19.	„Aušra“	84,6	*	35	2,0
20.	„Tarybinis artojas“	83,3	*	75	4,3
21.	Cernachovskio v.	82,8	*	63	4,1
22.	J. Biliūno vardo	77,5	10,0	68	3,5
23.	Mičlurino vardo	71,6	66,6	68	5,8
24.	„Paryž. Komuna“	70,0	66,6	64	4,0
25.	„Keltas į komun.“	68,7	*	34	2,5
26.	P. Cvyrkos vardo	65,2	*	85	2,6
27.	Lenino vardo	65,0	73,3	55	4,5
28.	„Diktarai“	62,5	38,4	60	3,8
29.	„Jaunoji gvardija“	62,5	25,0	51	3,6
30.	Zdanovo vardo	58,2	64,2	54	4,4
31.	„Ažuolas“	50,0	*	62	4,4
32.	„Kibirkštis“	37,5	—	41	1,8
33.	„Jara“	26,5	40,0	64	4,3

R a j o n e: 84,5 78,3 65 4,8.

* Planą įvykdė

CSV INSPEKTORIUS ANYKŠČIŲ RAJONUI

MIRTIES KALVA

(Atkelta iš 3 psl.)

Juliaus akyse susiūbuoja rūkas. Akiną kibirkštys šokinėja rūke ir jis nieko nebemato. Susverdėjęs atsiremia į apkaso sieną. Tai trunka akimirką. Greitai susitvardo ir eina į savo vietą.

— Paimk. Tai Kačinsko, — sustabdo jį Rupeika ir atkiša kruviną popieriaus lapelį.

Julius klausiamai žiūri į Rupeiką.

— Laiškas, — paaiškina tas. — Prieš vokiečių ataką rašė. Matyt, iškrito.

Laiškas kruvinas ir lietaus išmirkytas. Julius atsargiai išlygina jį. Rašytas Aldonai. Nebaigtas. Ar neteks jam už šios pabaigti?

Aldona... Ji buvo linksmiausia klasėje ir ją vadinavo voveraite. Kažkuo ji iš tikrųjų primena voveraitę. Net atsakinėdama pamoką nenurimsa, kraiposi, lyg vaikas supasi ant tvirtų, lieknų kojų ir, slėpdama šypse-

ną nuo mokytojo, dangstosi ranka veidą. Jiedu su Stasiu tikriausiai svajojo apie ateitį... Ir štai šis kruvinas laiškas...

Sako, kad pasidalinus skausmu, jis sumažėja. Bet tai, tikriausiai, netiesa. Skausmas tik padidėja, nes kenčia nebe vienas, o keli. Jei jis parašys — niekuo nepašalins Kačinskui. Nepalengvės ir jam pačiam. Tik Aldona priblošk.

Gal geriau iš viso nerašyti?..

Grįžęs į savo vietą apkasuose, Julius išpročio dirbteli į dešinę. Ten stovėdavo Kačinskas. Iš tos pusės ir partorgas ateidavo. Jo žeminė toliau, už apkasų posūkio. Dabar jų nebėra. Išnešė. Ir gal negrįžtamai. Per šią savaitę daug išnešė. Ir grįžtamai, ir negrįžtamai. Kuo pa praretėjo, bet liko. Ji, turbūt, amžina ir nemirštanti. Tik tuštesnė Juliu. Visi, kurie mirė ir kurie tebegyvena — draugai. Jais galėjai ir

gali pasikliauti sunkiausiame mūšyje. Bet pasidalinti slapčiausiomis mintimis galėjo tik su Kačinsku. Ir tik Biržys galėjo atsakyti į kiekvieną klausimą. Jis buvo tarsi mokytojas. Gerai, jautrus rūšiosios mokyklos mokytojas. Ir štai jų nebėra. Gal viskas, kas jam liko, yra tik kruvinas Kačinsko laiškas. O ir laiškas greičiau priklauso Aldonai, negu jam...

Julius pasiremia ant apkaso ir tuščiomis akimis žiūri į „niekieno žemę“.

Ibauginta šimtų mirčių diena, traukiasi. Klūstosi sutemos. Vaiduokliška tamsa vis tirsčiau užgula mirties lauką. Lavonų nebematyti. Jie pasinėrė darganos nakties degute. Nutyla paskutiniai šūviai ir, apkasus pasiekia „niekieno žemėje“ likusių sužeistų vokiečių dejavimas. Jie, matyt, kapojasi tarp šviežių ir jau gendančių lavonų, maldauja pagalbos. Bet jos nesulauks. Iš niekur ji neateis. Ateis tik mirtis. Ją nepermaldausiamai

atneš darganota naktis jiems, kaip jie nešė ją tūkstančiams. Išgąsdinti šalto jos dvelkimo, gal jie supras savo nueito kelio baismą ir nežmoniškumą. Bet per vėlai. Mirtis nebeaplenks jų. „Niekieno žemė“ tapo atpildo lauku. Atrodo, kad sužeistieji tat suprantą. Dejonės retėja, ir vis dažnėja mirstančiųjų gargaliavimas. Žemais, šiurpiais garsais jis trikdė vaiduokliškos nakties tylą ir Juliu rodosi, kad ten, smaguriaudami šilta žmogiena, kranksi juodvarniai. Bet ši mintis tik probėgsmas praskrieja jo sąmone. Visą laiką prieš akis boluoja Kačinsko veidas, su kraujo putele lūpų kampučiuose. Jį nužudė vokiečiai. Daug nužudė. Jie sėjo mirtį. Ir jei mirtis dabar juos pačius piauna, tai tat — teisinga.

Apkasuose sužliurbsi žingsniai. Prieina leitenantas Gužinskas. Jis sustoja prie Juliaus ir valandėlę žiūri į „niekieno žemę“.

(Bus daugiau)

Anykščių rajono 1959 m. dainų šventės-festivalio

PROGRAMA

CHORŲ IR LIAUDIES ŠOKIŲ KOLEKTYVŲ
REPETICIJOS

BIRŽELIO 20 d.

11—13 val. vaikų chorų repeticija Anykščių šilėlyje.

13—17 val. mišraus ir moterų chorų repeticija Anykščių šilėlyje.

18—22 val. liaudies šokių ir žaidimų repeticija Anykščių šilėlyje.

BIRŽELIO 21 d.

11. val. dainų šventės-festivalio dalyviai renkasi į Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos stadioną karnavalui-eisenai.

12—13 val. karnavalas-eisena Anykščių miesto gatvėmis į Anykščių šilėlį.

ANYKŠČIŲ ŠILĖLYJE

14 val. dainų šventės-festivalio atidarymas. 1959 m. Anykščių rajono dainų šventės-festivalio repertuaras:

TSRS Himnas,

LTSR Himnas.

VAIKŲ CHORAS

1. Pionierių pavasario daina — muzika E. Balsio, žodžiai I. Mikšytės.

2. Mokyklos takeliu — muzika A. Klenickio, žodžiai E. Matuzevičiaus.

3. Šaltysius — lietuvių liaudies daina, harmonizuota St. Vainiūno.

JUNGTINIS MISRUS CHORAS

1. Tarybinių patriotų maršas — muzika Muradeli, žodžiai L. Kondyrevio.

2. Broliškas pasveikinimas — muzika St. Vainiūno, žodžiai P. Sirvio.

3. Žiema bėga — lietuvių liaudies daina, harmonizuota J. Svėdo.

4. Vilniuj žydi liepos — muzika K. Kavecko, žodžiai E. Matuzevičiaus.

5. Žalioj girelėj — lietuvių liaudies daina, harmonizuota St. Šimkaus.

6. Lietuva brangi — muzika J. Naujalia, žodžiai Maironio.

7. Jeigu tu įsakysi, Tėvyne — muzika K. Kavecko, žodžiai J. Marcinkevičiaus.

8. Uždainuoki, pasaulio jaunime — muzika J. Bašinsko, žodžiai A. Jonyno.

MOTERŲ CHORAS

1. Saulelė raudona — lietuvių liaudies daina, harmonizuota A. Budriūno.

2. Lopšinė — muzika J. Bramso, žodžiai A. Mašistovo.

3. Ateisiu — lietuvių liaudies daina, harmonizuota D. Andriulio.

JUNGTINIS LIAUDIES ŠOKIŲ KOLEKTYVAS

1. Kolūtkio laukeliai — liaudiškas žaidimas, kompozicija K. Poškaičio.

2. Sustas — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.

3. Sadutė — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.

4. Mikita — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.

5. Lenciūgelis — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.

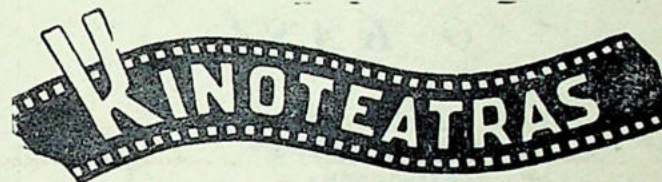
6. Suktinis — lietuvių liaudies žaidimas, kompozicija J. Lingio.

Geriausią kolektyvų pasirodymai (dūdų orkestrai, kaimo kapelos, meninės agitbrigados ir kt.) ir rezultatų paskelbimas.

Liaudies žaidimai, flotilijos Sventąja, jaunimo gegužinė ir masinės vaikštytės, paparčio žiedo ieškojimas.

ANYKŠČIŲ RAJONO DAINŲ ŠVENTĖS-
FESTIVALIO ORGANIZACINIS KOMITETAS

Už redaktorių Č. BYTAUTAS

Anykščių kinoteatre „Pergalė“ bus demonstruojami šie kinofilmai:

gegužės 23—24 d. d. — „Julius Janonis“,
gegužės 26—27 d. d. — „Kalnų lavina“,
gegužės 28—29 d. d. — „Ratams bildant“,
gegužės 30—31 d. d. — „Vėjas“.

LKP rajono komiteto darbuotojai nuoširdžiai užuojautą reiškia Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos pirminės partinės organizacijos sekretoriui
RAPOLUI DOBINUI
dėl jo tėvo mirties.

Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos mokytojai ir tarnautojai reiškia nuoširdžią užuojautą mokytojui
DOBINUI RAPOLUI
dėl jo mylimo tėvelio mirties.

Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos XIc klasės mokiniai reiškia nuoširdžią užuojautą klasės vadovui mokytojui
RAPOLUI DOBINUI,
jo tėveliui mirus.

Anykščių sviesto-sūrių gamybos įmonės darbuotojai reiškia gilią užuojautą įmonės kasininkui-sąskaitininkui
MARCELINAI STASISKYTEI
dėl jos motinos mirties.

Anykščių statybos-montavimo aikštelės darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą šoferiui
POVILUI ANTANAVICIUI
dėl jo tėvo tragiškos mirties.